

پوهنتون سلام

پوهنځی شرعیات و قانون

برنامه ماستری تفسیر و حدیث

امارت اسلامی افغانستان

وزارت تحصیلات عالی

معینیت امور علمی

محبت رسول (صلی الله علیه وسلم) از دیدگاه قرآن و سنت

(پایان نامه ماستری)

محصل: صبرالدین "صدیقی"

استاد رهنما: شکرالله "مخلص"

سال: ۱۳۹۹ ه.ش. ۱۴۴۲ ه.ق.

پوهنتون سلام

پوهنځی شرعیات و قانون

برنامه ماستری تفسیر و حدیث

امارت اسلامی افغانستان

وزارت تحصیلات عالی

معینیت امور علمی

محبت رسول (صلی الله علیه وسلم) از دیدگاه قرآن و سنت

(پایان نامه ماستری)

محصل: صبرالدین "صدیقی"

استاد رهنما: شکرالله "مخلص"

سال: 1399 ه.ش. 1442-ق.

اللهم صل على محمد
وعلى آل محمد

پوهنتون سلام

پوهنځی شرعیات و قانون

دپارتمنت تفسیر و حدیث

بورده ماستری

تصدیق نامه

محترم صبرالدین ولد امرالدین ID: SH-MST-98-520 محصل دور پنجم تفسیر و حدیث که رساله ماستری خویش را زیر عنوان: محبت رسول الله صلی الله علیه و سلم از دیدگاه قرآن و سنت به روز پلشبه تاریخ ۱۳/۱۲/۱۴۰۱ هـ ش موفقانه دفاع نمود، و به اساس بررسی هیات تحکیم مستحق ۸۵ (نمره به عدد) جستاد و پنج (نمره به حروف) گردید.

موفقیت شان را از الله متعال خواهانیم.

اعضای هیات تحکیم:

ردیف	نام استاد	عضویت	امضاء
۱	دکتور عبدالوهاب حسام	عضو هیات	
۲	دکتور عبدالباری حمیدی	عضو هیات	
۳	استاد شکرالله مخلص	استاد رهنا و رئیس جلسه دفاع	

..... معاون علمی

..... آمر بورده ماستری

خلاصه بحث

بررسی موضوع محبت رسول الله - صلی الله علیه وسلم - از دیدگاه قرآن و سنت یکی از مسائل مهم و مفید به شمار می رود زیرا به اثر این بحث به این نتیجه می رسیم که قرآن کریم و سنت رسول الله - صلی الله علیه وسلم - تنها از یک موضوع بحث نمی کند بلکه از مسأله اعتقادات و ایما نیت شروع الی عبادات ، معاملات ، مناکحات معاد و مسائل دیگر را بررسی نموده است.

ویژه گی های محبت رسول الله - صلی الله علیه وسلم - .

الف: محبت با رسول الله - صلی الله علیه وسلم - واجب بوده و از اهمیت زیاد برخوردار است زیرا دوم رکن کلمه طیبیه محمد رسول الله - صلی الله علیه وسلم - است و بدون آن ایمان تکمیل نمی شود.

با: با داشتن محبت رسول الله - صلی الله علیه وسلم - از شفاعتش بهره گرفته در جنت داخل می شوی.

ج: راه هدایت و سعادت انسان در محبت با رسول الله - صلی الله علیه وسلم - است چون رسول الله

- صلی الله علیه وسلم - راهنمای امت است.

به همین منظور این تحقیق طی یک مقدمه و سه فصل به روش تحلیلی و توصیفی تحقیق گردیده است که خلاصه مهم ترین نکات که به دست آمده قرار ذیل است:

در فصل اول عمومیات کلیات و مفاهیم بحث ذکر شده است اول معنای لغوی و اصطلاحی محبت و تعریف محبت در نزد علماء، فضیلت محبت با رسول الله - صلی الله علیه وسلم -، تقسیم محبت به طبعی، اختیاری دوم محبت شرعی فصل دوم دلایل و جوب محبت از قرآن و سنت و در فصل سوم علامات و آثار محبت رسول الله - صلی الله علیه وسلم - و در آخر فهرست آیات قرآن ، فهرست احادیث ، فهرست منابع .

مهمترین راهکار از برای پیشرفت یک کشور آشنای به دین و در خصوص به صاحبان دین یعنی محبت با الله - جل جلاله - و رسول الله - صلی الله علیه وسلم - است هرگاه ما به دین و صاحب دین آشنای و محبت داشته باشیم و به آنها محبت را بر قرار کنیم هم در دنیا و هم در آخرت کامیاب می باشیم .

فهرست مطالب

مقدمه.....	Error! Bookmark not defined.
اهمیت موضوع:	Error! Bookmark not defined.
اسباب اختیار موضوع:	Error! Bookmark not defined.
سوال های تحقیق:	Error! Bookmark not defined.
پیشنه و ضرورت تحقیق:	Error! Bookmark not defined.
هدف موضوع:	Error! Bookmark not defined.
روش تحقیق:	Error! Bookmark not defined.
مشکلات محقق:	Error! Bookmark not defined.

فصل اول

عمومیات، کلیات و مفاهیم بحث

مبحث اول : تعریف محبت	Error! Bookmark not defined.
مطلب اول: تعریف لغوی واصطلاحی محبت	Error! Bookmark not defined.
مطلب دوم : فضیلت محبت با (رسول الله صلی الله علیه وسلم). not defined.	Error! Bookmark not defined.
مبحث دوم: اقسام محبت	Error! Bookmark not defined.
مطلب اول : محبت طبعی و اختیاری:	Error! Bookmark not defined.
مطلب دوم: محبت شرعی.....	Error! Bookmark not defined.

فصل دوم

دلائل وجوب محبت با - نبی صلی الله علیه وسلم - از قرآن کریم و سنت - رسول الله - صلی الله علیه وسلم -

مبحث اول : دلائل از قرآن کریم برای محبت با رسول الله - صلی الله علیه وسلم - ..... Bookmark not defined.	Error! .....
مطلب اول : محبت پیغمبر - صلی الله علیه وسلم - از بزرگترین نشانه ایمان است) . .... Bookmark not defined.	Error! ....
مطلب دوم : نزدیکی -رسول الله صلی الله علیه وسلم - به مومن ها از خود و نفس شان؟ Bookmark not defined.	Error! ?
مطلب سوم : لزوم محبت پیامبر - صلی الله علیه وسلم - در محبت - الله جل جلاله- است	
مطلب اول: محبت با پیغمبر صلی الله علیه وسلم شرط صحت ایمان است: Bookmark not defined.	Error! Bookmark
مطلب دوم: حلاوت ایمان در محبت پیغمبر است	Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined. مطلب سوم: محبت با پیغمبر به خاطر محبت الله تعالى با او.

فصل سوم

آثار محبت با رسول الله - صلی الله علیه وسلم -.

مبحث اول: دلائل آثار محبت نبی - صلی الله علیه وسلم - در قرآن کریم و سنت رسول الله - صلی الله علیه وسلم - ..... **Error! Bookmark not defined.**

مطلب اول : ایمان داشتن به رسول الله - صلی الله علیه وسلم - . **Error! Bookmark not defined.**

مطلب دوم : توقیر و تعظیم النبی - صلی الله علیه وسلم - . **Error! Bookmark not defined.**

مطلب سوم : بلند نکردن آواز بالای آواز - نبی صلی الله علیه وسلم - **Error! Bookmark not defined.**

مطلب چهارم : درود بر پیغمبر - صلی الله علیه وسلم - . **Error! Bookmark not defined.**

مطلب پنجم: دفاع از پیغمبر - صلی الله علیه وسلم - و از سنت ایشان . **Error! Bookmark not defined.**

مطلب ششم : تصدیق پیغمبر - صلی الله علیه وسلم - در آنچه که خیر داده است ..... **Error! Bookmark not defined.**

مطلب هفتم : پیروی از پیغمبر - صلی الله علیه وسلم - و اهتدا به سیرت ایشان (!) ..... **Error! Bookmark not defined.**

مطلب هشتم : تحاکم به سنت و شریعت محمد رسول الله - صلی الله علیه وسلم - . ..... **Error! Bookmark not defined.**

مطلب نهم : رضایت به شریعت محمد رسول الله - صلی الله علیه وسلم - . ..... **Error! Bookmark not defined.**

مطلب اول : شوق دیدار رسول الله - صلی الله علیه وسلم - **Error! Bookmark not defined.**

مطلب دوم : محبت با قرآن کریم که به پیامبر - صلی الله علیه وسلم - نازل شده است. .... **Error! Bookmark not defined.**

مطلب سوم : معیت و همراهی رسول الله - صلی الله علیه وسلم - در آخرت ..... **Error! Bookmark not defined.**

مطلب چهارم: نشر و پخش سنت رسول الله - صلی الله علیه وسلم - . **Error! Bookmark not defined.**

مطلب پنجم: محبت با همسران و فرزندان محمد - صلی الله علیه وسلم - **Error! Bookmark not defined.**

مطلب ششم: تعلق و ارتباط با الله متعال و محبت با آن ..... **Error! Bookmark not defined.**

مطلب هفتم: شناخت احوال پیامبر اکرم - صلی الله علیه وسلم - وارتباط کامل به سیرت ایشان

Error! Bookmark not defined......

مطلب هشتم: محبت با رسول الله - صلی الله علیه وسلم - بدون افراط و تفریط. ....

Bookmark not defined.

نتیجه گیری 9

پیشنهادها 11

فهرست آیات..... **Error! Bookmark not defined.**

فهرست احادیث..... **Error! Bookmark not defined.**

فهرست اعلام..... **Error! Bookmark not defined.**

فهرست منابع..... **Error! Bookmark not defined.**

نتیجه گیری

از آنچه که در مورد محبت رسول - صلی الله علیه وسلم - در روشنی قرآن و سنت طی سه فصل نوشته شده چنین نتیجه گیری می شود.

- 1- معنای لغوی محبت: محبت یک قوت، تحرک و اراده است که در قلب جای گزین می شود و در نتیجه آن در بیرون جنبه عملی پیدا می کند با محبوب خود ازین جهت مایل شدن انسان به چیزی که موافق دل آن است آن را محبت گویند و در وقت تعارض محبت آن محبوب ترجیح پیدا می کند و محبت با رسول - صلی الله علیه وسلم - با ید هم چون یک محبت باشد که بر همه مردم ترجیح داشته باشد و این از بزرگترین واجبات ایمان است و لازم است که باید به آن ایمان داشته باشیم به آن ایمان تکمیل شده و به خیر انسان تمام میشود و سببی هدایتش می گردد.
- 2- محبت با رسول الله - صلی الله علیه وسلم - باعث و سبب است از برای محبت با الله تعالی به این خاطر یکی از اهداف نزول قرآن کریم شناخت و تصدیق رسول - صلی الله علیه وسلم - است باید که شناخته شده و با آن اظهار محبت کنیم زیرا نبی - صلی الله علیه وسلم - از نفس میان به ما بهتر است و با رسول الله - صلی الله علیه وسلم - محبت می کنیم تا که در آینده به مرتبه های بلند بالا نائل گردیم و با شهدا و صالحین حشر شویم.
- 3- محبت طبعی به طبیعت انسان تعلق دارد مثل طبیعت انسان با پدر، مادر، و فرزند و گاه گاه محبت از لحاظ طبیعت می باشد مثل محبت حضرت عمر - رضی الله عنه - در بار اول محبتش محبت طبعی بود بعدا به اختیاری تبدیل شد قسم که در حدیث ذکر شده است که محبت با رسول الله - صلی الله علیه وسلم - به مومن ها لازم است زیرا که از نفس شان بهتر است چون نفس دعوت می دهد به هوا و هوس و رسول الله - صلی الله علیه وسلم - دعوت می دهد به طرف نجات و کامیابی.
- 4- محبت شرعی به طبیعت تعلق ندارد بلکه به خاطر تکمل ایمان و تکمل ایمان منحصر است به محبت رسول - صلی الله علیه وسلم - و اطاعت آن حتی گنا ها بخشوده می شوند.
- 5- رسول الله - صلی الله علیه وسلم - باید که تعظیم و توقیر شود مثلیکه الله و ملائکه ها تعظیمش کرده و درود برایش گفتند.
- و در تعظیم چند نکته باید مد نظر گرفته شود : اول پیش قدمی نکردن از رسول الله - صلی الله علیه وسلم - نه در اقوال و نه در افعال نه در تخصیص و نه در عدم تخصیص . دوم : بلند نه کردن آواز بالا از آواز نبی - صلی الله علیه وسلم - و طلب کردن آن را مانند عام که یکدیگر را طلب می کنید ندانیند و باید برایش درود فرستاده شود .
- 6- با ید از شریعت که آورده است دفاع شده و باید رضایت نشان داده شود و از آن روی گردانی نشود و بآن فیصله صورت گیرد .

- 7- محبت با همسران و فرزندان رسول الله - صلی الله علیه وسلم - به شکل درستش صورت گیرد و با آنها دشمنی نکنیم چون آنها محبوبان رسول صلی الله علیه وسلم استند .
- 8- نباید در محبت کردن با (رسول الله صلی الله علیه وسلم - غلو و تغول شود از حد و اندازی که الله تعالی گفته است از حد زیاد را خداوند منع نموده است .
- 9- دیگر از راه های که محبت رسول الله - صلی الله علیه وسلم - می شود نشروپخش دین و شریعتش است بدون از ضد و عناد و تعصب مذهبی.
- 10- فضیلت و برتری رسول الله - صلی الله علیه وسلم - بر دیگر انبیا ء علیهم السلام ذکر شده است.

پیشنهادها

موضوع محبت رسول - صلی الله علیه وسلم - از دیدگاه قرآن و سنت از مطالب و مباحث این تحقیق تاحدی مورد تحقیق شد حالا مناسب میدانم که به عنوان پیشنهاد نکات ذیل را ارایه کنم:

1- راجع به محبت رسول - صلی الله علیه وسلم - بحث و رساله های زیاد باید نوشته شود .

به طور مثال موضوعات ذیل قابل بحث و تحقیق می باشند:

- اهمیت محبت رسول - صلی الله علیه وسلم - از دیدگاه قرآن و سنت ،
- با ثمره محبت رسول الله - صلی الله علیه وسلم - آشنا می شویم ،
- باید محبت رسول - صلی الله علیه وسلم - در اولویت قرار داده شود چون در بسا موارد دیده می شود که مسئله مذهب ترجیح پیدامی کند و نباید این کار شود،
- باید در محبت کردن بارسول الله - صلی الله علیه وسلم - غلو صورت نگیرد زیرا خدوند این کار را بد می بیند ،

2- در محبت داشتن با رسول الله - صلی الله علیه وسلم - باید با محبوبانش هم محبت صورت گیرد.

1. محبة الرسول - صلى الله عليه وسلم - بين الاتباع و الابتداع مؤلف عبد الروف محمد عثمان، ناشررياسة الادارة البحوث العلميه و الافتا و الدعوة و الإرشاد ادارہ الطبع والترجمة الرياض (1414 هـ).
2. دلائل محبة الرسول - صلى الله عليه وسلم - بين السنه و البدعه : احمد بن عبدالرحمن الصويان.
3. محبة نبى - صلى الله عليه وسلم - و تعظيمه بقلم فهد عبدالله الحبشى.
4. وجوب محبة النبى - صلى الله عليه وسلم - و اصحابه: مصنف علامه شيخ عبدالرزاق عفيفى رحمه الله.
5. المحبة أعمال القلوب : مؤلف فضيلة الشيخ د. سفر بن عبدالرحمن الحوالي .
6. روضة المحبين ونزهة المشتاقين مؤلف: محمد بن ابى بكر الزرعى - دارالكتب العلمية، بيروت، لبنان 1404هـ/1983 م
7. الجامع لا حكام القرآن: مؤلف ابو عبدالله محمد بن احمد بن ابى بكر بن قرح الانصارى الخزرجى شمس الدين قرطبى متوفى (671هـ) ناشر دار الكتب المصرية القاهرة طبع دوم (1384).
8. مفاتيح الغيب: التفسير الكبير مؤلف ابو عبدالله محمد بن حسين بن حسن التيمى الرازى الملقب بفخرالدين الرازى خطيب راي المتوفى (606هـ) ناشر: داراحياء التراث العربى بروت طبع سوم (1420).
9. تفسيرالقرآن العظيم مؤلف: عماد الدين ابو الفدا اسماعيل بن عمر البصرى ثم الدمشقى متولد (700) متوفى (774) ناشر دارالمعرفة بيروت لبنان (1412هـ).
10. روح البيان: مؤلف اسماعيل حقى بن مصطفى الستانبولى الحنفى الخلوتى المولى ابو الفدا المتوفى (1127) ناشردارالفكر بروت.
11. غرائب القرآن و رغائب الفرقان : مؤلف نظام الدين الحسن بن محمد بن حسين القمى المتوفى (850) - دارالكتب العلميه بروت طبع اولى (1416).
12. 6- تفسير المراغى : مؤلف احمد بن مصطفى المراغى متوفى (1371) ناشر شركت و مطبعة مصطفى البابى الحلبي و اولاده بمصر- طبع اول (1365هـ) 1946.
13. احسن الكلام: لشيخ ابى زكريا عبدالسلام الرستمى رحمه الله تعالى متوفى (1392هـ) ناشر مكتبه حقانيه پشاور.

14. صحيح البخارى: مؤلف امام ابى عبدالله محمد بن اسماعيل بن ابراهيم ابن المغيرة بن بردذبه البخارى الجعفى- ناشر دارالفكره لطباعة والنشر والتوزيع (1401 هـ 1981 م).
15. صحيح مسلم: مؤلف مسلم بن حجاج ابو الحسين القشيري النسا بوري- ناشر داراحياء التراث العربى بروت تحقيق محمد فواد عبدالباقى عدد اجزاء 5- المصدر موقع شبكه مشكاة الاسلامية.
16. فتح البارى شرح صحيح البخارى: مؤلف احمد بن على بن حجر ابو الفضل العسقلانى- ناشر دارالمعرفة بروت - عدد اجزاء (13).
17. عمدة القارى شرح صحيح البخارى: مؤلف ابو محمد محمود بن احمد بن موسى بن احمد بن الحسين العنتابى الحنفى بدرالدين العينى تولد (762) وفات (855) عدد اجزاء 12-25 .
18. المؤلف: زين الدين عبد الرحمن بن أحمد بن رجب بن الحسن، السّلامى، البغدادي، ثم الدمشقي، الحنبلي (المتوفى: 795 هـ) الناشر: مكتبة الغرباء الأثرية - المدينة النبوية. الحقوق: مكتب تحقيق دار الحرمين - القاهرة الطبعة: الأولى، 1417 هـ - 1996 م
19. سيرة النبى - صلى الله عليه وسلم - ترجمه فارسى (الرحق المختوم) مؤلف مولانا مبارك پورى تولد (6/ ژاويه - (1942) ناشر مركز نشراتى ميوند كتاب خانه سبا نوبت چاپ دو (1422 هـ ق / 138 هـ ش)
20. دلائل محبة الرسول بين السنة والبدعه: مؤلف احمد بن عبدالرحمن الصويان.
21. حقوق النبى - صلى الله عليه وسلم - على امته فى ضوء الكتاب والسنة مؤلف: محمد بن خليفه بن على التيمى الناشر اضواء السف الرياض المملكة العربية السعودية الطبع الاولى (1418) ه مصدر الكتاب موقع مكتبة المدينة الرقمية.
22. محبة النبى - صلى الله عليه وسلم - و تعظيمه لفهدالحبيشى.
23. قاعدة فى المحبة لابن تيمية.
24. رساله تبوكيه. از ابن القيم. تحقيق شيخ عبد الطاهر أبى السمح ج 1/، ص 21-22. ناشر طبعه سلفية ومكبه مکه مكرمه 1347 هـ،
25. لسان عرب مؤلف: محمد بن مكرم بن على، أبو الفضل، جمال الدين ابن منظور الأنصاري الرويفعى الإفريقي (المتوفى: 711 هـ) طبع چهارم 1418 هـ 199 عدد اجزای آن: (11) ودومجلد فهرست دارد) مادة حبيب 1 / 289.

بخاطر دسترسی به متن کامل این تحقیق مراجعه شود به:
پوهنتون سلام، کتابخانه مرکزی چهار راهی گل سرخ، سرک کلونه پشته
و یا هم به ایمیل آدرس ذیل تماس گرفته شود:

salamresearchcentre@salam.edu.af